

EEN WONDER PRACHTIG DIER

Een dierengedicht voor
elke dag van het jaar

met illustraties van
Britta Teckentrup

ploegsma

INHOUD

<i>VOORWOORD</i>	10
JANUARI	12
FEBRUARI	40
MAART	64
APRIL	90
MEI	114
JUNI	136
JULI	160
AUGUSTUS	186

SEPTEMBER	208
OKTOBER	232
NOVEMBER	260
DECEMBER	282
<i>REGISTER OP AUTEURSNAAM</i>	310
<i>REGISTER OP TITEL</i>	313
<i>REGISTER OP BEGINREGEL</i>	318
<i>REGISTER OP DIER</i>	324
<i>BRONVERMELDING</i>	327

1

LEVENDEN

In dierenogen valt hetzelfde licht
als in het oog van mensen.

Het levende schept adem uit één bron,
vangt vanaf de eerste kreet
tot aan de laatste huivering
dezelfde zon.

Denkenden gaan met dieren
onder dezelfde hemel
dezelfde einder tegemoet,
door één verlangen voortgedreven:
leven.

Maurits Mok

2

ALTIJD ZOMER
JA OF NEE

muggen in januari en wespen in mei
omdat het nooit meer vriest

de laatste ijsberg is gesmolten
en Amersfoort ligt dan aan zee

liever heb ik het strand bij Zandvoort
gewoon de ijsberen op de ene pool
de pinguïns op de andere

liever niets veranderen

en vooral
geen vogelspinnen in mijn wc

Katelijne Brouwer

3

VERKOELING

een ijsbeer en een ijscoman
stonden samen in de zon.
lekker! dacht ik even,
maar
de ijscoman bleek
helemaal van vlees te zijn,
en de ijsbeer van karton.

Wout Waanders

9

(WOLF)

Ik zeg je een stem die je legt
in de nacht, een wolk om de ster
die je bent en je glimlacht een

naam. Zo stil in de nacht huilt
dus kracht en zo koud is de maan in
je macht tot je zwijgend inslaapt.

Rozalie Hirs

10

DONKERBLAUW

Ik waak over een nachtelijke tuin,
over een volle maan en over het water.
Ik ben een nachtbraker,
in mij woedt een storm die voetstappen
achterlaat onder mijn oogleden.

Gisteren heb ik gehuild,
want de lucht is gebroken in duizend stukjes,
elk stukje is een levend wezen
wachtend op een herstel.

Hoe lang zal het duren voordat we eindeloos zijn,
voordat we op perfecte wijze
een beroep kunnen doen op een eeuwige bestemming,
een bestemming dicht bij het licht,
een bestemming ver van het licht.

Onze opdracht is beginnen met de bouw
van een grote tempel,
maar er nooit in slagen hem te voltooien.
Als schilders van de wind,
werken aan een oneindige expositie.

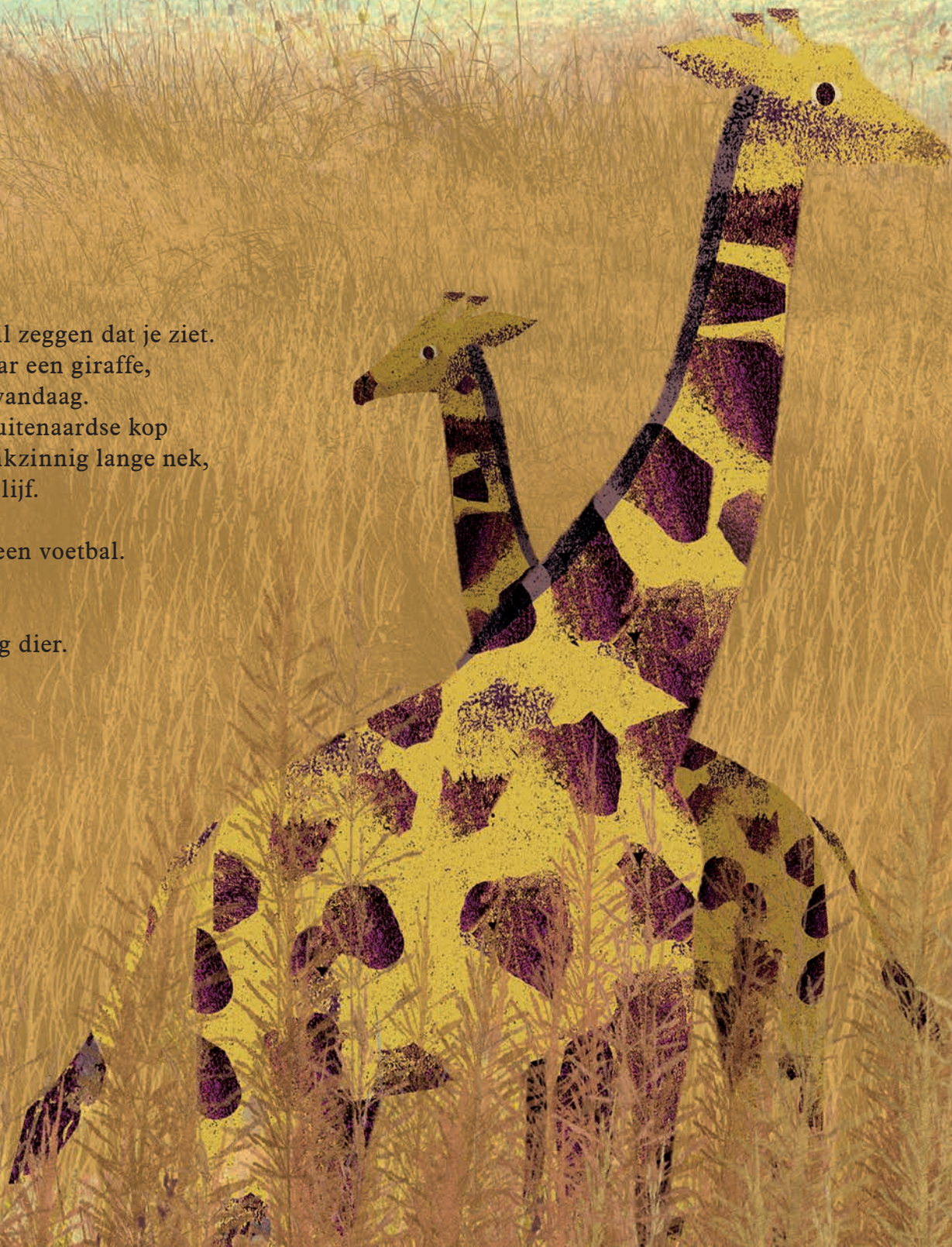
Er is geen klimaat voor ons,
we zijn te smal voor de regen en
te lang voor een schaduw.
Gisteren was ik een wolf, morgen een konijn,
vandaag ben ik de wind.

Gershwin Bonevacia

16

GIRAFFE

Je kijkt, wat niet wil zeggen dat je ziet.
Zo keek ik vaak naar een giraffe,
maar zag haar pas vandaag.
Die vriendelijke, buitenaardse kop
met horentjes, krankzinnig lange nek,
vijfhoeken op haar lijf.
Zulke vlekken
zie je soms ook op een voetbal.
Een prachtig dier
uit een andere tijd.
Een wonderprachtig dier.

Kees Spiering

17

OVER DE GIRAFFE ETC.

De
langste
zin
is
nog
te
kort
om
op
te
schrij-
ven
wie
hij
is,
wat
hij doet,
wat hij voelt, hoe hij eet,
hoe hij met zijn lange nek
een bosje stro te grazen neemt,
hoe hij eruitziet, wat hij denkt
en
hij
bij-
beeld
ge-
over
gi-
fe

wat
leest,
voor-
dit
dicht
de
raf-
etc.

Jan de Bas

18

De gazelle is, zoals de meeste dieren, het resultaat van de restanten. Reservedelen van de haas, wat lapjes hert, een beetje zwaan, de streep van verkeer door een donkere nacht.

Dat allemaal samengebracht, iets opgeknapt, iets aangepast, wat omgebogen.

Men keek ernaar en zag het al: toeval heeft glansrijke ogen.

Ester Naomi Perquin

12

RAADSEL

Ik droomde niet
al dacht ik dat ik droomde
de zon ging onder
waaronder, dacht ik nog

toen veerde zij zich los
van horizon en hemel
fakkels, vuurbal, vuurpluis
renrolde zij
over de heide naar
het bos

was vos de zon?
werd zon de vos?

Mariet Lems

13

De spitse kop ligt in het natte gras
de rappe poten, slap alsof hij slaapt.
Die je nooit ziet
die schuilt en sluipt
en jou bespiedt
wat was hem te slim af
dat hij de dauw
niet van zich afschudt?

Fetze Pijlman

29

Achter tralies
met één arm
aan de tak van een
dode stam
hangt het aapje,
of wat daar nog op lijkt
hangt het
te kijk voor de mensen
die niet anders weten
het oerwoud zijn vergeten

Jan 't Lam

30

KRIEBELS

Wat is het toch een bende,
een bende bij ons thuis.
De luizen hebben vlooiën
en de vlooiën hebben luis.

Ivo de Wijs

31

BERCEUSE PRESQUE NÈGRE

De sjimpansee doet niet mee
Waarom doet de sjimpansee niet mee
De sjimpansee
is
ziek van de zee
Er gaat zoveel water in de zee
Meent de sjimpansee

Paul van Ostaijen

8

AANTEKENINGEN

Een tijdlang heb ik bij een vagelijk bevriende sprinkhaan als bijbaan de administratie gedaan. Elke opgegeten grasspriet, rietstengel en strohalm schreef ik netjes in m'n notitieboekje neer. Maar de zomerzon kwam en scheen, alles werd dor en verdween, geen plantje was er meer, geen krop. Mijn baas ontsloeg me toen op staande poot en at al mijn werkzaamheden op.

Wout Waanders

9

Een kriebelbeestje
is een dier (of een diertje)
dat met veel plezier (of pleziertje)
gekke dingen krabbelt op je vel.
Dat heet dan een kriebelfeestje.
Voor dat beestje.
Echt wel!

Geert De Kockere

10

VLINDER

ik had een rups
hij knabbelde gaatjes
in brandnetelblaadjes

hij heeft zich verstopt
hij komt nooit meer terug
mijn rups is verpopt

klets klats klandere
ik brand mijn hand niet meer
alles zal veranderen

een pop krijgt geen kinderen
mijn rups leert later vlinderen

Hans & Monique Hagen

11

VLINDERS

Zoals de zachte nachteluiden
stil komen dwalen in je droom
raken gedachten je soms aan.

Dat moeders ook dood kunnen gaan.
Dat vaders weleens kunnen huilen.
En dat je nooit weet wat er komt.

Hoe kun je een gedachte laten zwijgen?
Het zijn net vlinders: kun je vlinders slaan?

Je wil gewoon dezelfde blijven.
En dat er niemand weg zal gaan.

Johanna Kruit

28

ROZE KAKETOES

Een roze wolk
kleurrijke kaketoos
kwebbelen, kletsen, keuvelen.
Kissebissen, kijken, kibbelen.
Kwetsen, krenken.
Consternatie.
Conflict!
Weg roze wolk.

Olga van Wezel

29

MINIATUREN

Langs de rand van deze dag
vliegen uren voorbij,
in onvergankelijke miniaturen.
Vlinders kloppen aan
bij pas ontloken bloemen
vogels fluiten het ritme
voor dansende bladeren.

De wereld wijd van zonlicht
wachten de wegen
onbedwongen bewegen.
Huiveringwekkend stil
is de kracht van dit leven.

Chitra Gajadin

29

KORENHOOG

Als het graan tot zonlicht kleurt
haast ons volkje zich
roetsj roetsj
langs de stelen
knabbelkorrel-etenstijd!

Even geen gedachten aan gevaar
of vluchten. Een moment
vergeten dat daarboven
scherpe ogen, spitse klauwen
altijd op ons wachten.

Diet Groothuis

7

HET STAMHOOFD SPREEKT

Neem van de natuur alleen
wat je nodig hebt, gebruik alles:
van vlees tot huid, van hoorn tot bot.

Zeg altijd dankjewel
en nog een keer.

In elke bizon huist een boodschappenlijst:
vlees en vet, lasso's en gordels, tentdoek.
Kleding, schoenen, lepels, bekers.

Zeg altijd dankjewel
en nog een keer.

Alleen maar doden voor een vloerkleed?
Daar is geen dier voor bedoeld.
Laat dat geschiedenis zijn.

Monica Boschman

8

BIZONS

Ze buffelen bedachtzaam in het rond.
Hun wollen truitjes zijn te heet gewassen
zodat ze maar tot aan hun middel passen.
Daarachter volgt een strakke blote kont.

De staart gerafeld touw, een kruidvatlont.
Geen goeiig loeien, maar een dreigend bassen.
Je hoort het scheuren van de taaie grassen
en als ze verder lopen, beeft de grond.

De stieren zijn het mooist, met saterkop
en blauwe tong, waarmee ze bronstig kwijlen
terwijl ze ruiken aan een bizonmeid.

Een kalf kijkt vragend naar zijn moeder op
– met hertenogen, oren groot als zeilen –
of die zijn truitje al heeft afgebreid.

Patty Scholten

9

BIZONST

Gekromde spiermassa aan de horizon, bizon,
en hoe je hierheen holt met heftig hoefgedonder –
bizonder! Maar dat meteen daarna, in de stilte
van het stof, weer het insectenvolkje gonst...

Hans Kuyper

12

HET NIJLPAARD

het nijlpaard staat versuft te dromen
ik ben het paard denkt hij
ik ben het nijlpaard dat hier staat te dromen
er is geen wuivend riet
er zijn geen groene zomen
er is geen modder hier
het water wil niet stromen
ik ben het paard dat denkt
wat sta ik hier te bomen
ik ben het nijlpaard in mijn eigen dromen
ik ben te moe om er weer uit te komen.

Bergman

13

BUITENWIJK

Toen ik over de brug liep,
dacht ik al,
het schemert te veel hieronder en ook
het riet verdwijnt te snel en soms
als alles met ingehouden adem
doet alsof het niet kijkt,
beweegt het water bruusk,
en verschijnt er hier en daar een bel.

Ik luister, er briest wat,
ik kijk en er kat wat
en kantelt rechtop onderdoor
en beweegt, wat is dat?
Ik ben bang, het heeft ruggen en groen.
Ik moet denken aan slakken en slijm
maar toch taai, niet kapot te krijgen
en op zijn wenken bediend.

Dan breekt het water
en verschijnt het grijze spek,
de roze bek.
O, zie je wel,
ik dacht het wel,
alweer
een nijlpaard
in de
Bijlmermeer!

Elma van Haren

10

DROMEN

Mijn slapende hond
ligt stil op de grond.
Maar plotseling
gaat hij bewegen:
hij snuffelt, hij zucht,
hij hapt naar de lucht –

hij heeft in zijn droom
iets gekregen.

Hij smakt en hij slikt,
hij jankt en hij hikt,
zijn poten gaan snel
heen en weer...

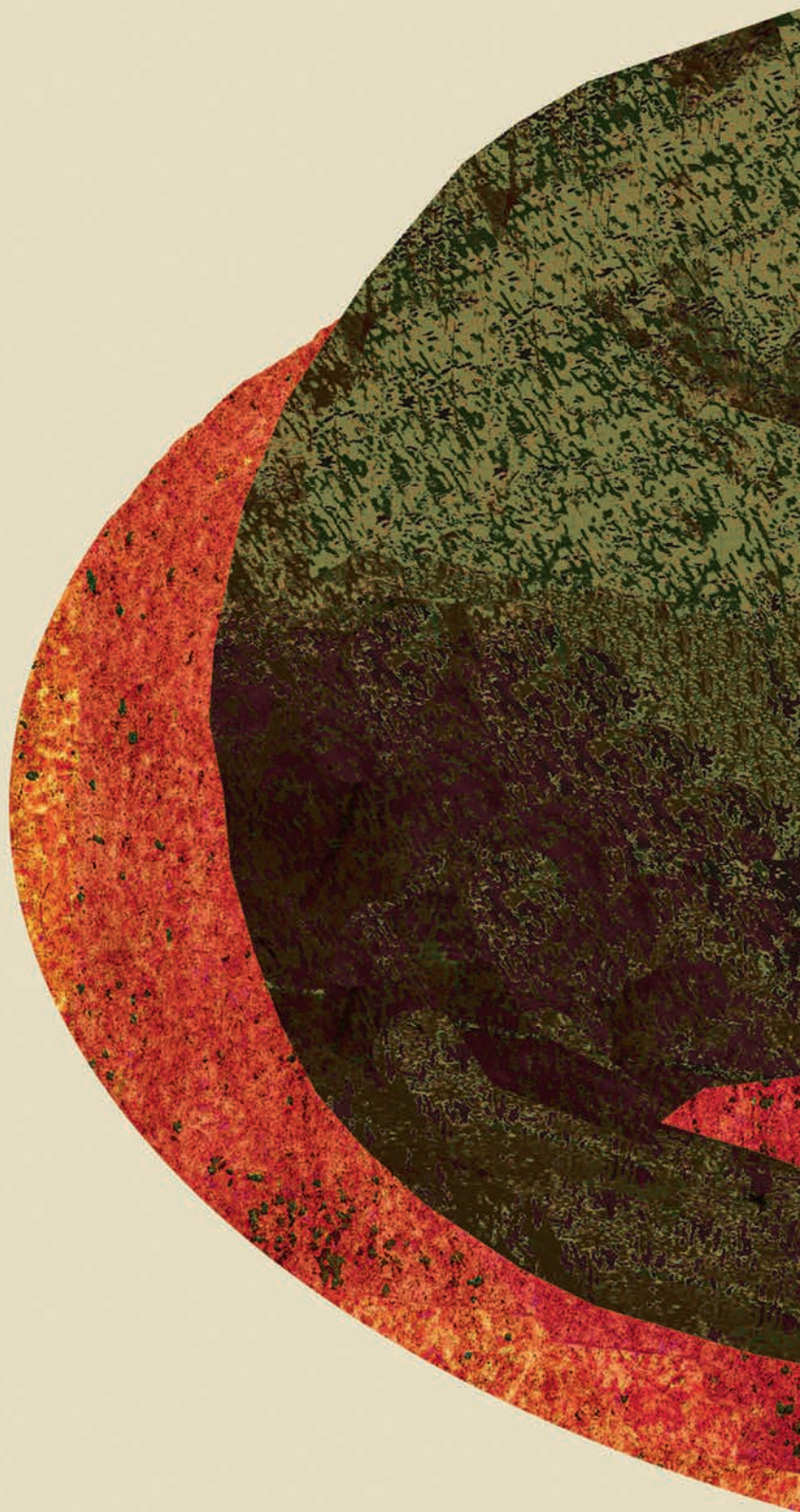
Opeens springt hij op
en schudt met zijn kop –
wat jammer,
nu droomt hij niet meer.

Nannie Kuiper

11

Geen trouwer dier
dan de hond die
naast je komt zitten
op de wc.

Tim Gladdines

8

HET PAARD

Het oude hoge paard
laat nog haar kop niet hangen

ook is haar hals nog slank
en heeft het lichaam gratie

maar smal de borst
te groot het harde hoofd voor het
geslonken lijf

en dierlijk grijs
bekroont reeds lang de huid

Jan Hanlo

9

NEVELRUITER

Mijn zus zegt:
Het paard staat
dood te zijn
in de wei.
Ik weet,
het droomt:
galopperen
draven
nevelmanen.
Het weet, ik droom:
ruiter op haar rug.
Beneveld
zwemmen
in de mist.

Sine Van Mol

Een prachtig dier
uit een andere tijd.
Een wonderprachtig dier.

Kees Spiering

9 789021 682525